

เลขที่.....
รับที่..... 15075
วันที่..... ๑๐ พ.ค. ๖๕ ๖๕ เวลา..... ๐๙/๑๐
☒ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม

ที่ กต ๑๐๐๓/๑๙๑๗

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง การประชุมระดับโลกว่าด้วยโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ค.ศ. ๒๐๑๒ ของสหภาพ
โทรคมนาคมระหว่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๒๕

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๐๙๗๔ ลงวันที่

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๒๐ พ.ย. ๒๕๕๕
จัดเข้าวาระ.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารได้เสนอเรื่อง การประชุมระดับโลกว่าด้วยโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ค.ศ. ๒๐๑๒
ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union – ITU)
เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา และขอความเห็นกระทรวงการต่างประเทศในเรื่องดังกล่าว
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว และมีความเห็น ดังนี้

๑. ไม่ขัดข้องกับองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยที่จะเข้าร่วมการประชุม
ดังกล่าวระหว่างวันที่ ๓ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ เมืองดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ตามที่
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ โดยกระทรวงการต่างประเทศจะจัดทำ
หนังสือแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยต่อไป

๒. ในด้านนโยบาย การแก้ไขกฎข้อบังคับ โดยเฉพาะการกำกับดูแล
อินเทอร์เน็ต (Internet governance) ซึ่งเป็นประเด็นใหม่จากวิวัฒนาการของเทคโนโลยี
การสื่อสารนั้น ควรพิจารณาอย่างสมดุลระหว่างการควบคุมเพื่อป้องกันผลกระทบทางลบจาก
อินเทอร์เน็ตที่มาพร้อมกับโลกาภิวัตน์กับสิทธิและเสรีภาพในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ตลอดจน
ผลกระทบต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร ทั้งนี้ ประเด็นดังกล่าวได้รับความสนใจจากประชาคมระหว่างประเทศอย่างมาก
โดยมีทั้งฝ่ายที่ต้องการให้ ITU ซึ่งเป็นทบวงการชำนัญพิเศษภายใต้สหประชาชาติ กำกับควบคุม
อินเทอร์เน็ต คือ กลุ่มประเทศอาหรับ จีน และรัสเซีย และฝ่ายที่คัดค้านการให้ ITU เป็นผู้กำกับ
ควบคุมอินเทอร์เน็ต คือ สหรัฐฯ และสหภาพยุโรป

/๓. ข้อพิจารณา ...

๓. ข้อพิจารณาทางกฎหมาย

๓.๑ การแก้ไขกฎข้อบังคับโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Regulations – ITRs) ฉบับปี ค.ศ. ๑๙๘๘

๓.๑.๑ ธรรมนูญสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (Constitution of the International Telecommunication Union) ซึ่งมีสถานะเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดไว้ในข้อ ๖(๑) ข้อ ๕๔(๑) ประกอบกับข้อ ๔(๓) ว่า ITRs เป็นตราสารระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน (binding international instruments) รัฐสมาชิก และเป็นตราสารที่เป็นส่วนประกอบ (complement) ที่ทำให้ธรรมนูญและอนุสัญญาของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (Convention of the International Telecommunication Union) มีความสมบูรณ์ โดย ITRs มีผลผูกพันไทยตามข้อ ๕๔(๒) ของธรรมนูญฯ เนื่องจาก ITRs ฉบับปี ค.ศ. ๑๙๘๘ ได้รับการรับรองก่อนวันที่ไทยลงนามในธรรมนูญฯ และอนุสัญญาฯ ดังนั้น การที่ไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันธรรมนูญฯ และอนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๙๖ หลังจากที่ ITRs ได้รับการรับรองโดยที่ประชุม ITU แล้ว จึงถือเป็น การแสดงเจตนาเข้าผูกพัน (consent to be bound) ตาม ITRs ด้วย

๓.๑.๒ สำหรับประเด็นว่า ITRs ซึ่งมีผลผูกพันรัฐสมาชิกดังที่กล่าวตาม ข้อ ๓.๑.๑ เข้าข่ายเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่นั้น เห็นว่า ตามข้อ ๕๔ (2bis) กำหนดวิธีการที่ ITRs มีผลผูกพันรัฐสมาชิกไว้ขึ้นกับการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันของรัฐสมาชิกแต่ละรัฐ กล่าวคือ รัฐที่จะผูกพันตาม ITRs ที่แก้ไขจะต้องแจ้งเลขาธิการ ITU ก่อนวันที่ ITRs จะมีผลใช้บังคับว่า ตนให้ความยินยอมที่จะผูกพันตามข้อแก้ไข ITRs นั้น ๆ โดยวิธีมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการเห็นชอบต่อเลขาธิการ ITU ดังนั้น การที่รัฐสมาชิกแสดงความยินยอมที่จะเข้าผูกพันตาม ITRs ที่แก้ไข ซึ่งเป็นตราสารที่เป็นความตกลงระหว่างรัฐสมาชิก ITU และมีผลผูกพันรัฐสมาชิกที่ให้ความยินยอมที่จะผูกพันด้วยการมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการเห็นชอบ จึงเข้าข่ายเป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และถือเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามใน ITRs ฉบับแก้ไข

๓.๑.๓ สำหรับประเด็นว่า การแก้ไข ITRs เข้าข่ายมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่นั้น กระทรวงการต่างประเทศ (โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) พิจารณาแล้วขอเรียนว่า การแก้ไข ITRs ในขั้นนี้ ยังเป็นเพียงข้อเสนอทางเลือกในการแก้ไข ITRs ตามคำแนะนำและข้อสังเกตของรัฐสมาชิก ซึ่งยังไม่ได้ตกลงกันว่า จะแก้ไขในประเด็นใด และสาระที่จะแก้ไขเป็นอย่างไร จึงยังไม่สามารถให้ความเห็นในขั้นนี้ได้ จนกว่าที่ประชุม WCIT-12 จะได้ตกลงเห็นชอบข้อแก้ไขในขั้นสุดท้ายแล้ว โดยส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอข้อแก้ไขสุดท้ายให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีด้วยว่า ITRs ที่แก้ไขนั้น เป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้าการลงทุน

/หรือ...

หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ และไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีตาม ITRs ฉบับที่แก้ไขได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้นหรือไม่

๓.๒ กรรมสารสุดท้าย (Final Acts)

กรรมสารสุดท้ายเป็นเพียงถ้อยแถลงอย่างเป็นทางการหรือกระบวนการสรุปในการประชุมทางการทูตเพื่อรับรองตัวบทของสนธิสัญญา ข้อมติจากการประชุม หรือเอกสารอื่น ๆ ที่แนบมากับกรรมสารสุดท้าย โดยการลงนามในกรรมสารสุดท้ายจะไม่ผูกมัดประเทศผู้ลงนามว่าจะต้องลงนามสนธิสัญญาหรือเอกสารที่แนบมากับกรรมสารสุดท้ายต่อไป ดังนั้น การลงนามในกรรมสารสุดท้ายจึงไม่เป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งหากหัวหน้าและรองหัวหน้าคณะผู้แทนไทยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นผู้ลงนามในกรรมสารสุดท้ายของการประชุม WCIT-12 และได้รับตราสารแต่งตั้งให้มีอำนาจดังกล่าว ก็สามารถลงนามในกรรมสารสุดท้ายได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย

จักษอบุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองกิจการเพื่อการพัฒนา

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๗๒ (สุชญา)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๘๐